

SADRŽAJ

PREDGOVOR	vii
1. UVOD	1
1.1. Osnovni pojmovi.....	1
1.2. Referentni smjerovi napona i struje elementa mreže	2
1.3. Kirchhoffovi zakoni	2
1.4. Tellegenov teorem	4
I. ELEMENTI MREŽE	6
2. JEDNOPRILAZNI DISIPATIVNI ELEMENTI (OTPORI)	6
2.1. Osnovni pojmovi.....	6
2.2. Podjela otpora	6
2.3. Svojstva pasivnih otpora.....	8
2.4. Svojstva aktivnih otpora	10
2.5. Položaj izvora u mreži	10
3. JEDNOPRILAZNI REAKTIVNI ELEMENTI	12
3.1. Osnovni pojmovi o kapacitetu	12
3.2. Energija kapaciteta i pasivnost.....	12
3.3. Svojstva vremenski nepromjenljivih kapaciteta	13
3.4. Osnovni pojmovi o induktivitetu	14
3.5. Energetski odnosi u vremenski promjenljivom reaktivnom elementu.....	15
4. VIŠEPRILAZNI DISIPATIVNI ELEMENTI (OTPORI)	16
4.1. Linearni zavisni izvori	16
4.2. Idealno operacijsko pojačalo (IOP)	18
4.3. Idealni transformator.....	18
4.4. Girator.....	19
5. VIŠEPRILAZNI REAKTIVNI ELEMENTI.....	20
5.1. Osnovni pojmovi o linearnom dvonamotnom transformatoru.....	20
5.2. Predznak međuinuktivnosti.....	20
5.3. Prijenos energije u periodičkom režimu rada	21
5.4. Savršeni transformator ($k=1$)	22
II. PRIJELAZNO STANJE	23
6. ZAKONI KOMUTACIJE	23
6.1. Osnovni pojmovi analize mreža u vremenskom području.....	23
6.2. Zakon komutacije u stvarnim mrežama	23
6.3. Zakoni komutacije u dobro definiranim mrežama	24
6.4. Zakoni komutacije u loše definiranim mrežama.....	25
7. MREŽE PRVOG REDA.....	28
7.1. Opće rješenje linearne vremenski nepromjenljive mreže prvog reda	28
7.2. Rastav potpunog odziva.....	29
7.3. Istosmjerne mreže	29
8. MREŽE DRUGOG REDA – SLOBODNI ODZIV	32
8.1. Karakteristična jednažba.....	32
8.2. Analiza karakteristične jednažbe	33
8.3. Karakteristični parametri titrajnog kruga.....	34
8.4. Neke važne relacije u titrajnim krugovima drugog reda.....	34
8.5. Energetski odnosi u <i>RLC</i> -krugu.....	35

9.	MREŽE DRUGOG REDA – POTPUNI ODZIV	36
9.1.	Istosmjerni krugovi	36
9.2.	Jednoharmonijski krugovi.....	38
III.	SINUSOIDALNO USTALJENO STANJE	40
10.	FAZORSKA TRANSFORMACIJA	40
10.1.	Određivanje ustaljenog stanja klasičnim postupkom.....	40
10.2.	Osnovna ideja fazorske transformacije.....	41
10.3.	Osnovna pravila fazorske transformacije.....	42
10.4.	Funkcije mreže.....	42
11.	REZONANCIJA I FREKVENCIJSKI ODZIV	45
11.1.	Pojam rezonancije.....	45
11.2.	Rezonancijske frekvencije serijskog <i>RLC</i> -kruga	45
11.3.	Oštrina rezonancije	47
11.4.	Rezonancija je odziv na jednoharmonijski poticaj	48
11.5.	Utitravanje u rezonanciju.....	48
11.6.	Filtri	49
12.	ENERGETSKI ODNOSI.....	50
12.1.	Snaga i energija elemenata linearne vremenski nepromjenljive mreže	50
12.2.	Fizikalni smisao jalove i prividne snage jednoprilaza	52
12.3.	Zakon o očuvanju kompleksne snage	52
12.4.	Impedancija jednoprilaza.....	53
IV.	NESINUSOIDALNO USTALJENO STANJE	55
13.	TOČNE METODE ANALIZE VIŠEHARMONIJSKIH MREŽA.....	55
13.1.	Linearne višeharmonijske mreže	55
13.2.	Mreže linearne po odsječcima	57
14.	NELINEARNE IZMJENIČNE MREŽE	60
14.1.	Načelo ravnoteže harmonijskih članova	60
14.2.	Osnovni harmonijski član rješenja.....	60
14.3.	Ostali harmonijski članovi rješenja.....	62
14.4.	O periodičkim rješenjima nelinearnih izmjeničnih mreža	63
15.	ENERGETSKI ODNOSI – DJELATNA SNAGA.....	65
15.1.	Rastav djelatne snage elementa mreže na komponente	65
15.2.	Pretvorba djelatne snage na frekvenciji	65
15.3.	Zakon o očuvanju djelatnih snaga na frekvenciji.....	67
15.4.	Manley-Rowe jednadžbe	67
16.	ENERGETSKI ODNOSI – PRIVIDNA SNAGA	69
16.1.	Invarijantnost izraza za snagu	69
16.2.	Rastav prividne snage na komponente.....	70
16.3.	Klasični rastav prividne snage u frekvencijskom području	72
16.4.	Klasični rastav prividne snage u vremenskom području	73
V.	JEDNADŽBE MREŽE	74
17.	OSNOVE TOPOLOGIJE ELEKTRIČKIH MREŽA	74
17.1.	Osnovni pojmovi.....	74
17.2.	Pojmovi petlje i reza	75
17.3.	Temeljni teorem teorije grafova.....	76
17.4.	Sustavni zapis jednadžbi mreže	76

18.	JEDNADŽBE STANJA.....	78
18.1.	Zahtjevi na jednadžbe mreže	78
18.2.	Pravila za izgradnju prikladnog stabla.....	78
18.3.	Red složenosti mreže	79
18.4.	Određivanje jednadžbi stanja s pomoću prikladnog stabla.....	79
18.5.	Određivanje jednadžbi stanja s pomoću nadomjesne otporne mreže.....	80
18.6.	Nelinearne i vremenski promjenljive mreže	81
18.7.	Mreže s višeprilaznim elementima	81
VI.	LINEARNE VREMENSKI NEPROMJENLJIVE MREŽE	83
19.	SUPERPOZICIJSKI INTEGRALI	83
19.1.	Skokovni odziv	83
19.2.	Impulsni odziv	86
20.	OSNOVNA SVOJSTVA LAPLACEOVE TRANSFORMACIJE.....	88
20.1.	Definicija jednostrane Laplaceove transformacije.....	88
20.2.	Osnovna svojstva Laplaceove transformacije.....	88
20.3.	Izbor $t = -0$ kao donje granice definicijskog integrala.....	89
20.4.	Rastav racionalne funkcije na parcijalne razlomke.....	90
20.5.	Veza između Laplaceove transformacije i fazorske transformacije	92
21.	ANALIZA MREŽA S POMOĆU LAPLACEOVE TRANSFORMACIJE	93
21.1.	Kirchhoffovi zakoni	93
21.2.	Konstitutivne relacije elemenata mreže u frekvencijskom području	93
21.3.	Serijsko i paralelno spajanje elemenata mreže	95
21.4.	Transformiranje mreža u frekvencijsko područje	95
21.5.	Analiza loše definiranih mreža	96
22.	FUNKCIJE MREŽE	97
22.1.	Definicija funkcije mreže.....	97
22.2.	Vrste funkcija mreže	97
22.3.	Fizikalni smisao polova i nula funkcije mreže.....	98
22.4.	Svojstva ulaznih funkcija mreže	99
22.5.	Svojstva prijenosnih funkcija mreže	100
22.6.	Mreže sa zavisnim izvorima	100
23.	STABILNOST	102
23.1.	Stabilne i nestabilne mreže	102
23.2.	Uvjeti stabilnosti	102
23.3.	Hurwitzov test stabilnosti	104
23.4.	Stabilnost radne točke nelinearnih krugova	105
VII.	VIŠEFAZNE MREŽE.....	107
24.	OPĆA SVOJSTVA VIŠEFAZNIH MREŽA.....	107
24.1.	Osnovni pojmovi.....	107
24.2.	Pojam nulišta (neutrala)	108
24.3.	Osnovna svojstva simetričnih višefaznih mreža	108
24.4.	Veze između faznih i međufaznih napona	109
24.5.	Određivanje nulišta geometrijskom konstrukcijom	110
25.	SIMETRIČNE KOMPONENTE VIŠEFAZNIH MREŽA.....	112
25.1.	Pojam simetrične komponente	112
25.2.	Simetrične komponente trofazne mreže.....	112
25.3.	Analiza nesimetrične trofazne mreže	114
25.4.	Metoda simetričnih komponenata.....	115

26.	ENERGETSKI ODNOSI – PRIVIDNA I TRENUTNA SNAGA	117
26.1.	Prividna snaga.....	117
26.2.	Komponente trenutne snage.....	119
26.3.	Potpuna kompenzacija	121
VIII.	TEOREMI MREŽA	123
27.	TEOREM ZAMJENE	123
27.1.	Iskaz teorema	123
27.2.	Primjeri	123
28.	TEOREM SUPERPOZICIJE	124
28.1.	Iskaz teorema	124
28.2.	Primjer: Millmanov teorem.....	125
29.	TEOREM RECIPROČNOSTI	125
29.1.	Iskaz teorema	125
29.2.	Recipročnost elemenata mreže	126
29.3.	Opća svojstva recipročnih mreža	127
29.4.	Primjeri	129
30.	THÉVENIN-NORTONOV TEOREM	130
30.1.	Iskaz teorema	130
30.2.	Dokaz teorema	130
30.3.	Iskaz Thévenin-Nortonovog teorema u frekvencijskom području.....	131
30.4.	Neke primjene Thévenin-Nortonovog teorema	132
IX.	DVOPRILAZI	134
31.	JEDNADŽBE DVOPRILAZA	134
31.1.	Strujne jednadžbe.....	134
31.2.	Naponske jednadžbe	135
31.3.	Hibridne jednadžbe	136
31.4.	Prijenosne jednadžbe	137
32.	SVOJSTVA DVOPRILAZA	139
32.1.	Ekvivalencija mreža.....	139
32.2.	Spajanje dvoprilaza.....	141
	IZVORI PODATAKA	145